

ZAGADNIENIA INWESTYCYJNE

w świetle

prasy i literatury ekonomicznej zagranicą

NR. 11. Rok VII.

Treść numeru:

"DOKUMENTACJA PROJEKTOWO-
KOSZTORISOWA"

/ Projektno-smietnaja
dokumentacja /

Tłumaczył zespół.

Rozdziały następne tej
książki podamy w miarę
przygotowania do druku.

Zróżdło:

P.D. MICHAŁJOW.

~~Tytuł~~ oryginału:

"Dogowory i rasczoty
w kapitalnom
stroitielstwie"

Gosstroizdat -1951
R o z d z i a ł II.

R O Z D Z I A Ł II.

DOKUMENTACJA PROJEKTOWO-KOSZTORYSOWA

=====

Uchwałą RKL ZSRR i CK WKP/b/ z dnia 11 lutego 1936 r. "W sprawie ulepszenia dokumentacji technicznej i obniżenia kosztów budownictwa"^{1/} ustalono, że "istnienie ścisłego planu technicznego budownictwa i kosztorysu jest bezwzględnie obowiązującym warunkiem prawidłowego wykonania dokumentacji technicznej", że "jedynym dokumentem, określającym koszt inwestycji, jest kosztorys do projektu technicznego".

Duży wpływ na poprawę dokumentacji projektowej i kosztorysowej miała uchwała RKL ZSRR z dnia 25 lutego 1938 r. "O ulepszeniu projektowej i kosztorysowej dokumentacji technicznej i o uporządkowaniu finansowania budownictwa"^{2/}, która zatwierdziła Instrukcję o zasadach sporządzania projektów i kosztorysów budownictwa przemysłowego i określiła obowiązujący do chwili obecnej skład i zakres materiałów projektowych oraz sposób sporządzania kosztorysów.

Na posiedzeniu Rady Najwyższej ZSRR w czerwcu 1950 r. podkreślono, że ^{na} wysoki koszt budownictwa ^{wpływa} ~~przez~~ przede wszystkim nieprzestrzeganie niezbędnych norm w projektach i kosztorysach, zawyżenia obszaru terenów przemysłowych i linii komunikacyjnych, chaotyczny układ /niefunkcjonalność/ działów fabrycznych, przesadną wielkość powierzchni i kubatury gmachów i budów, jak również nieuzasadnione powiększenie ilości i mocy urządzeń technologicznych i pomocniczych.

W szeregu przypadków roboty budowlane prowadzone były bez projektów i kosztorysów, co doprowadzało do wielkiej ilości zbędnych robót i podrożenia budownictwa.

Z inicjatywy towarzysza Stalina Rada Ministrów ZSRR powzięła uchwałę o obniżeniu z dniem 1 lipca 1950 r. średnio o 25% kosztorysowej wartości budownictwa, z zachowaniem ustalonych na rok 1950 zdań, dotyczących uruchomienia mocy produkcyjnej zakładów.

1/ Zbiór ustaw 1936 r., Nr 9, art. 70

2/ Zbiór rozporządzeń i przepisów ZSRR 1938 r., Nr 9, art. 58

Ta uchwała Rządu ma wyjątkowe znaczenie dla gospodarki narodowej. Obniżenie kosztów budownictwa w znacznym stopniu zwiększy efekt inwestycji i stworzy większe możliwości dalszego wzrostu produkcji i majątku społecznego.

Światło przytoczonych wytycznych Partii i Rządu dokumentacja projektowo-kosztorysowa nabiera szczególnego znaczenia dla wzajemnych stosunków między zlecającą a wykonawcą, będąc podstawą umów o wykonawstwo i rozrachunki między stronami.

Umowa generalna zawierana jest na podstawie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na cały zakres projektowanej budowy, a umowy roczne - na zakres budowy danego roku według cen kosztorysowych.

Całą robotę wykonawca obowiązany jest prowadzić ściśle według rysunków roboczych, otrzymanych od zlecającego. Rozliczenia między zlecającą a wykonawcą dokonywane są za rzeczywiście wykonane roboty stosownie do ich rozmiaru na podstawie rysunków roboczych i wycen, przewidzianych kosztorysem.

Dokumentacja projektowa.

Skład materiałów projektowych do projektowania przedsiębiorstw przemysłowych określony jest w "Instrukcji o zasadach sporządzania projektów i kosztorysów dla budownictwa przemysłowego", załącznik Nr 1 do uchwały RKL ZSRR z dnia 26 lutego 1938 r. "O ulepszeniu projektowej i kosztorysowej dokumentacji technicznej i o uporządkowaniu finansowania budownictwa".

Projektowanie przedsiębiorstw przemysłowych ma następujące stadia:

- założenie projektu,
- projekt techniczny... z kosztorysem,
- rysunki robocze.

W zależności od charakteru budownictwa, niektórym ministerstwom resortom, uchwałami i zarządzeniami Rządu, udzielono zezwolenia na nieco odmienny zestaw projektowych materiałów. Warianty składu dokumentacji projektowo-kosztorysowej omawiany dalej.

Założenia projektowe.

Założeniem projektu jest ustalenie możliwości technicz-

nych i celowości ekonomicznej planowanej inwestycji w danym miejscu oraz w określonych terminach; zapewnienie właściwego wyboru powierzchni pod budowę, źródeł zaopatrzenia w podstawowe surowce, wodę i energię.

Założenia projektowe, będąc podstawą opracowania projektu budowy przyszłego przedsiębiorstwa, powinny wykluczać możliwość niezgodności z normatywnymi i zapewnić dzięki wyborowi odpowiedniego wariantu maksymalny efekt nakładów na planowane do budowy przedsiębiorstwa.

Założenia projektowe powinny zawierać wskazówki, dotyczące powierzchni dla budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego; metod produkcji; mocy produkcyjnej; łączności z innymi zakładami; źródeł zaopatrzenia w podstawowe gatunki surowca i opału; sposobów zaopatrzenia w wodę, energię i transport oraz mieszkania; planu rozwoju przedsiębiorstwa do pełnej mocy produkcyjnej; typu podstawowych gmachów i budowli, terminów i kolejności budowy. W założeniach projektowych ustala się ponadto orientacyjny koszt całej inwestycji, a w przypadkach niezbędnych - koszt ważniejszych obiektów.

W razie zgody Rządu na prowadzenie robót inwestycyjnych przed zatwierdzeniem projektów technicznych i kosztorysów, umowy generalne i roczne między stronami zawierane są z uwzględnieniem kosztu orientacyjnego inwestycji, określonego w kalkulacji kosztorysowej, załączonej do założeń projektowych.

Na podstawie zatwierdzonych założeń projektowych i kalkulacji kosztorysowej oraz pod warunkiem włączenia budowy do spisu tytułów robót inwestycyjnych - zezwala się na wykonanie i finansowanie:

- robót przygotowawczych, nie wymagających projektów /roboty w związku z wydzielaniem terenu, sprowadzenie maszyn budowlanych i środków transportowych, przygotowanie materiałów budowlanych/ - według kalkulacji kosztorysowej;
- robót przygotowawczych na placu budowy /urządzenie dróg dojazdowych, obróbki kamienia, pomocniczych przedsiębiorstw i budowli, mieszkań, zaopatrzenia budowy w energię, pomieszczeń składowych i t.p./ - według projektów i kosztorysów dla danych obiektów.

W ten sposób założenia projektowe, łącznie z kalkulacją kosztorysową, pozwalają zleconiodawcy i organizacji wykonawczej jeszcze przed zatwierdzeniem projektu technicznego i kosztorysu na ustalenie niezbędnego zakresu robót przygotowawczych i terminów wykonania, z uwzględnieniem dalszego rozwoju budowy i prowadzenia robót.

Projekt techniczny.

Projekt techniczny zostaje opracowany na podstawie zatwierdzonych założeń projektowych. Stanowi on dla każdej budowy dokument, w którym rozwiązane są zasadnicze zagadnienia techniczne i ustalone techniczno-ekonomiczne wskaźniki projektowanego przedsiębiorstwa oraz jego koszt.

Od prawidłowości sporządzenia projektu technicznego zależy efektywność inwestycji. Na tej podstawie oblicza się surowce i zasoby, które budowa powinna otrzymać od innych gałęzi gospodarki narodowej i od przyszłości budowlanego.

W projekcie technicznym należy przewidzieć najbardziej ekonomicznie rozwiązania konstrukcyjne, wykluczyć jakiegokolwiek przekroczenia, grożące zawyżeniem kubatury i powierzchni przemysłowych, administracyjnych, pomocniczych i usługowych gmachów i budowli, wielkości terenu i urządzeń komunikacyjnych oraz wyrażające się w niezasadzonych wymagach architektonicznych, dotyczących wykończenia przemysłowych i ogólnobudowlanych gmachów i budowli.

Projekt techniczny powinien przewidywać obniżenie kosztu robót budowlano-montażowych dzięki rozpracowaniu najbardziej efektywnych metod organizacji robót, maksymalnego zmechanizowania robót na wszystkich odcinkach budowy, szerokiego stosowania przemysłowych metod budownictwa z wykorzystaniem elementów budowlanych, półfabrykatów, konstrukcji i dużych węzłów^{x/} produkowanych fabrycznie, zespolonego zaopatrywania budów w materiały oraz zmniejszenia kosztów transportu.

Projekty techniczne wielkich kombinatów i fabryk, uruchamianych etapami, jak też związanych z nimi miast /osiedli/ opracowywane są w pełnym zakresie jedynie dla obiektów pierwszego /lub odpowiednio - następnego/ etapu. Równocześnie z projektem technicznym pierwszego etapu powinien być opracowa-
x/ t.zn.- przygotowanych fabrycznie całych elementów/przypisek red

ny i zatwierdzony plan generalny i kosztorys orientacyjny całej budowy.

Umowy generalne o wykonawstwo można zawierać na budowę danego etapu, jeżeli wychodzi ona poza okres bieżącego roku kalendarzowego lub na całą budowę. Budownictwo ponadlimitowe przedsiębiorstw przemysłowych prowadzone jest według projektów opracowanych zgodnie z "Instrukcją o sporządzaniu projektów i kosztorysów dla budownictwa przemysłowego", zatwierdzoną jako załącznik Nr 1 do uchwały RKL ZSRR z dnia 25 lutego 1938 r.

W tym samym zakresie należy sporządzić projekt techniczny dla zasadniczych budowli przedsiębiorstwa /oddziały wielkich pieców, martenowskie, walcownie, aglomeratorki, kopalnie, siłownie wodne i t.p./, dla wielkich budowli pomocniczych /zakłady remontowo-mechaniczne, duże stacje pomp, podstacje elektryczne, ciepłownie i t.p./, wchodzących w skład zespołowych i wielkich przedsiębiorstw /huty, zakłady chemiczne i t.p./.

Przy projektowaniu mniejszych obiektów pomocniczych /warsztaty remontowo-mechaniczne, podstacje transformatorowe, biura tymczasowe, garaże, remiza przeciwpożarowa, stołówki, budynki administracji fabrycznej, inne budowle proste i tymczasowe/ należy maksymalnie wykorzystać projekty typowe.

W braku projektów typowych sporządza się uproszczoną dokumentację projektowo-kosztorysową tych obiektów /obliczenie mocy produkcyjnej przedsiębiorstwa, gabarytów budowli oraz kalkulacja kosztorysowa/.

Zamiast projektów budynków mieszkalnych, łaźni, pralni, stołówek, szkół, urządzeń dla dzieci, klubów oraz innych obiektów o przeznaczeniu kulturalno-bytowym mogą być podane w projekcie technicznym przedsiębiorstwa dane o ilości, wielkości /kubatura lub powierzchnia/ i typy budynków.

Opracowanie projektów tych budynków dozwolone jest jedynie w razie braku zatwierdzonych projektów typowych lub niemożności wykorzystania projektów uprzednio opracowanych. Przy ponownym sporządzaniu projektów technicznych takich budowli dopuszczalne jest połączenie projektu z rysunkami roboczymi z większym detalowaniem rysunków projektu technicznego.

Poza podstawowymi rozwiązaniami technicznymi projektu,

dotyczącymi części produkcyjnej, budowlanej, energetycznej i transportowej budującego się przedsiębiorstwa, duże znaczenie dla przedsiębiorstw budowlanych posiada rozdział projektu technicznego, ustalający ogólne zasady budowy.

Rozdział ten zawiera:

- plan budowy z terminami rozpoczęcia i ukończenia jej w całości i poszczególnych zasadniczych obiektów;
- zbiorczo obliczenie objętości zasadniczych robót montażowych i budowlanych dla całej budowy;
- krótki opis metod wykonania robót montażowych i budowlanych;
- zapotrzebowanie na materiały podstawowe, półfabrykaty, energię, wodę, mechanizmy budowlane, transport i t.p., sposoby pokrycia zapotrzebowania;
- zapotrzebowanie i plan zapewnienia budowie kadr roboczych, a robotnikom budowlanym - pomieszczeń mieszkalnych i obsługi kulturalno-bytowej, związane z ogólnym planem budownictwa mieszkaniowego i kulturalno-bytowego robotników budowlanych;
- obliczenia zapotrzebowania dla budowy przedsiębiorstw pomocniczych, składów, budynków i urządzeń administracyjno-gospodarczych, urządzeń transportowych oraz urządzeń, zasilających w wodę i energię;
- wstępne rozwiązania pomocniczych przedsiębiorstw, budowli i urządzeń oraz określenie wartości ich produkcji i usług transportowych;
- plan generalny budowy z naniesieniem przedsiębiorstw pomocniczych, składów budowlanych, dróg transportowych i innych przewidywanych urządzeń.

Na podstawie tych ogólnych zasad organizacji budowy przedsiębiorstwa budowlano-montażowe mają możliwość we właściwym czasie sporządzić zapotrzebowania i otrzymać zlecenie na materiały budowlane, mechanizmy, urządzenia, środki transportowe, przeprowadzić werbunek kadr, urządzić kamieniołomy do wydobywania i obróbki miejscowych materiałów budowlanych /kamienia polnego, żwiru, piasku i t.p./, zawrzeć umowy z istniejącymi w rejonie budowy przedsiębiorstwami, produkującymi materiały budowlane i półfabrykaty, dokonać budowy magistralnych linii komuni-

kacyjnych, podstawowych magistrali sieci elektrycznej i przewodów wodociągowych, osiedli robotniczych, przedsiębiorstw pomocniczych, centralnej bazy składowej i t.p., stworzyć kierownictwo budowy i przystąpić do sporządzenia roboczego projektu organizacji budowy.

W zatwierdzaniu ogólnych zasad organizacji budowy uczestniczy z reguły główny inżynier wykonawczej organizacji budowlano-montażowej.

Rysunki robocze

Roboty budowlano-montażowe prowadzone są ściśle według rysunków roboczych. Wykonawcze organizacje budowlano-montażowe otrzymują rysunki robocze od zleceniodawcy.

Rysunki robocze sporządza się na podstawie zatwierdzonego projektu technicznego i danych, dotyczących zamówionego urządzenia. Zadaniem ich jest konkretyzacja założeń, powziętych w projekcie technicznym.

Objętości robót, przewidzianych w rocznych umowach o wykonawstwo, określa się dokładnie po otrzymaniu rysunków roboczych w granicach ogólnej wartości według zatwierdzonego kosztorysu generalnego. Dodatkowe rozmiary robót wykonywane są przez organizacje wykonawcze na podstawie oddzielnego porozumienia ze zleceniodawcą.

Jeżeli określony rysunkami roboczymi zakres robót dla danego obiektu przekracza ustalony kosztorysem zakres dla danego obiektu, zleceniodawca obowiązany jest wydać organizacji wykonawczej dodatkowe zlecenie.

W szeregu przypadków sprecyzowanie zakresu robót i wydanie dodatkowych zleceń powodowane są okolicznościami, które nie były i nie mogły być wiadome przy sporządzaniu projektu technicznego /na przykład rzeczywisty skład i charakter gruntów, poziom wód gruntowych, głębokość zakładania fundamentów i t.p./.

Dodatkowe zlecenia należy wydać również w przypadkach, gdy wykonawca stwierdzi w toku budowy błędy lub pominięcia w projekcie technicznym /kosztorysie/, w rysunkach roboczych lub konieczność zmiany konstrukcji.

W tych przypadkach wykonawca obowiązany jest we właściwym czasie powiadomić ~~inżyniera~~ zleceńdodawcę i otrzymać zgodę na prowadzenie dodatkowych robót lub zmianę konstrukcji.^{1/}

Określenia ostatecznie sprecyzowanych rozmiarów robót i specyfikacji urządzenia należy dokonać pod kierownictwem biura projektowego, odpowiedzialnego za dokumentację projektowo-kosztorysową. Na wielkich budowach biura projektowe obowiązane są mieć własnych projektantów dla udzielania koniecznych wyjaśnień i precyzowania szczegółów na budowie, względnie uzupełniania i poprawiania rysunków roboczych, jak też dla wykonania na budowie rysunków roboczych, których brak wynika w trakcie budowy.

Na mniejszych budowach poprawki, uzupełnienia i wykonanie rysunków roboczych dokonuje aparat zleceńdodawcy przy obowiązkowym zawiadomieniu właściwego biura projektowego o zmianach, wniesionych do rysunków roboczych w porównaniu z projektem technicznym.

Obliczenia ściśle ustalonych rozmiarów robót wykazane są na rysunkach roboczych i podpisane przez wykonawców roboczych rysunków i kierowników biur projektowych.

Dokładne sprecyzowanie specyfikacji na urządzenia pomocnicze dokonywane jest na podstawie danych z budowy oraz szczegółów, uzyskanych od zakładów-producentów i podpisywane przez wykonawców specyfikacji i głównego inżyniera projektu.

Odstępstwa od projektu technicznego, zmieniające zasady przyjętych w projekcie rozwiązań i wpływające na trwałość elementów i urządzenia, są zabronione przy opracowywaniu rysunków roboczych.

Drobne odstępstwa, nie zmieniające zasad przyjętych rozwiązań i nie wpływające na trwałość elementów lub urządzenia, powinny być ustalone przez wykonawcę w rysunkach roboczych, przekazywanych przez niego zleceńdodawcy po zakończeniu budowy.

Na zasadzie sprecyzowania rozmiaru robót w rysunkach ro-

1/ W razie, gdy organizacja wykonawcza wykonała bez dodatkowego zlecenia roboty, nie objęte umową /porozumieniem/ stron, powództwo przedsiębiorstwa wykonawczego o zwrot wartości robót nie bywa zwykle uwzględniane.

bocznych następuje sprecyzowanie kosztorysów i kalkulacji kosztorysowej.

Koszt nowych sprecyzowanych objętości robót, wynikłych ze ścisłego obliczenia oraz koszt urządzenia według ścisłej specyfikacji, jak też koszt montażu całości urządzenia wyliczany jest na podstawie tych samych cen jednostkowych cennikowych i norm kosztów ogólnych, które przyjęto w kosztorysie do projektu technicznego.

W razie, gdy w ściśle obliczonych objętościach robót i specyfikacjach przewidziane są materiały, półfabrykaty, wyroby, typy /marki/ urządzenia, dla których brak jest w ogóle cen w zatwierdzonych kosztorysach i kalkulacjach kosztorysowych - sporządza się dodatkowe rozliczenia i kalkulację kosztu materiałów.

Wzrost kosztów budownictwa poszczególnych obiektów, spowodowany sprecyzowaniem kosztorysów i kalkulacji kosztorysowych przy sporządzaniu rysunków roboczych i zatwierdzony przez dyrektora budującego się /czynnego/ przedsiębiorstwa, pokrywany jest w granicach kosztorysu generalnego na rachunek zmniejszenia innych wydatków lub na rachunek ustalonej w kosztorysie rezerwy na nieprzewidziane roboty, obliczanej procentowo od wartości kosztorysowej budowy. Rezerwa ta może być wykorzystana za zezwoleniem ministra lub w trybie przez niego ustalonym na roboty nieprzewidziane, nieuwzględnione lub niesprecyzowane w projekcie technicznym, zgodnie z art.16 rozdziału III uchwały RKL ZSR z dnia 26 lutego 1938 r.

Tego rodzaju wzrostu kosztów nie uważa się za przekroczenie limitu kosztorysowego obiektu.

Dokumentacja kosztorysowa

Kosztorysy i kalkulacje kosztorysowe.

Kosztorys generalny, a w odpowiednich przypadkach zbiorcza kalkulacja kosztorysowa, jest jedynym dokumentem, określającym koszt budowy.

Nomenklatura tytułów kosztorysu generalnego, t.j. wykaz obiektów, robót i nakładów, objęty kosztorysem generalnym, jest podstawą obliczania nakładów inwestycyjnych, a nakłady dla każdego tytułu kosztorysu generalnego / na przykład oddział fabryczny Nr 5, kuźnia, szlancownia, dom mieszkalny i t.p./ u-

względniano są oddzielnie w zestawieniu z wartością kosztorysową.

Dokumentacja kosztorysowa jest również podstawą rozrachunku gospodarczego dla budowy, do przedsięwzięcia środków obniżenia kosztów budowy.

Wielkość i koszt nakładów /wydatków na siłę roboczą, materiały, transport, energię i t.p./ na jednostkę tych czy innych elementów konstrukcyjnych, a następnie koszt budowy w całości i poszczególnych jej obiektów według rodzajów robót, wydatków i elementów konstrukcyjnych określa się w dokumentacji kosztorysowej według właściwych norm i cen kosztorysowych.

Podstawowymi katalogami normatywów kosztorysowych są "Katalogi Scalonych Norm Kosztorysowych" /KSNK/ dla ogólnych i specjalnych robót budowlanych.

Poza tym są KSNK dla robót budowlanych, obejmujących budowę linii kolejowych, budowę dróg i inne.

Scalone normy kosztorysowe obliczone są z uwzględnieniem średniego poziomu mechanizacji budownictwa i ogólnego trybu organizacji budowy i w następstwie przedstawiają średni dobór kadr, materiałów i mechanizmów, niezbędny przy kosztorysowych wyliczeniach kosztu budowy konstrukcyjnych elementów gmachu, budowli /na przykład: schody, fundamenty, sklepienia, ściany, kolumny i t.p./ lub rodzajów robót /roboty malarskie, roboty ziemne i t.d./.

Koszt budowy elementów konstrukcyjnych i rodzajów robót, nie objętych podstawowymi KSNK, normowany jest według resortowych KSNK, a w razie braku niezbędnych norm w tych katalogach - według jednolitych norm Wyrobów i cen jednostkowych dla robót budowlanych.

Dla obiektów budowlanych o koszcie do 100 tys. rubli za podstawę kosztorysu służy "Katalog Scalonych Wskaźników Zużycia Siły Roboczej i Materiałów" /1938 r./ 1/

KSWZSRIM różni się tym od KSNK, że zawiera normy zużycia

1/ W razie, gdy na placu budowy wznosi się więcej niż pięć jednakowych obiektów, każdy o wartości do 100 tys. rubli, ich wartość kosztorysową należy obliczać według kosztorysów typowych, a nie według KSWZSRIM.

siły roboczej i materiałów oraz pracy sprzętu, obliczone nie na jednostkę elementu konstrukcyjnego lub jednostkę pracy, lecz na jednostkę objętości lub powierzchni gmachu /budowli/.

Zastosowanie KSWZSRiM w znacznym stopniu uproszczyło tryb sporządzania kosztorysu dla obiektów o wartości do 100 tys. rubli, finansowanych zwykle w trybie art. 29 "Przepisów o umowach o wykonawstwo w zakresio budownictwa".

Dla sporządzenia kalkulacji kosztorysowej dla budynków, o wartości ponad 100 tys. rubli stosuje się normy "Katalogu Scalonych Wskaźników Zużycia Siły Roboczej i Materiałów", wyd. 1945 r. KSWZSRiM z 1945 r. zawiera bardziej scalone normy niż KSWZSRiM z 1938 r. /Tak na przykład "wiązania" i "pokrycie" połączone są w jeden element konstrukcyjny "dach", a do elementu konstrukcyjnego "okna" włączone są prace malowania i obróbki wszystkich elementów okien i t.d./.

Zamiast wskaźników zużycia siły roboczej w robotniko-dniach oraz pracy sprzętu budowlanego w maszynozmianach KSWZSRiM z 1945 r. podaje wyliczoną wartość w rublach siły roboczej i sprzętu budowlanego.

Koszt montażu urządzenia określa się według specjalnych cenników.

Dla znormalizowania robót takelunkowych przy transporcie i montażu urządzenia służy katalog normalizowania robót takelunkowych, w którym podano normy i ceny jednostkowe robót załadowniczych i wyładowniczych, transportu poziomego i pionowego ciężarów zmechanizowanymi i półzmechanizowanymi środkami oraz ręcznie.

Niektóre ministerstwa /przemysłu węglowego, komunikacji/ wydały cenniki cen jednostkowych według rejonów. Pozwalają one na niesporządzanie cen jednostkowych dla każdej poszczególniej budowy ministerstwa w danym rejonie, lecz stosowanie gotowych cen jednostkowych.

Dla dalszego skrócenia i uproszczenia prac przy sporządzaniu dokumentacji kosztorysowej wydano: Katalog Cen Kosztorysowych Materiałów Budowlanych i WYROBÓW, Katalog Cen Kosztorysowych Maszynozmian Maszyn Budowlanych, Katalog Rejonowych Cen Jednostkowych dla Budownictwa i Robót Specjalnych.

Katalog cen kosztorysowych materiałów budowlanych i wyrobów stosuje się przy sporządzaniu kosztorysów dla budow, położonych nie dalej niż 20 klm od magistrali dróg żelaznych Ministerstwa Komunikacji lub mających połączenie z normalno-torową koleją i nie mających szczególnych warunków dla transportu materiałów /teren górzysty i t.p./.

Nomenklaturą katalogu objęto większość tych materiałów budowlanych i wyrobów w wartości kosztorysowej, gdzie procent wydatków na transport jest nieznaczny.

Materiały budowlane i wyroby, włączone do katalogu, rozbito na trzy grupy:

- I - materiały dla robót ogólnobudowlanych i budownictwa drogowego,
- II - wyroby plastyczne i modele,
- III- materiały i wyroby dla robót sanitarno-technicznych.

Dla materiałów i wyrobów, wyliczonych w katalogu, ustalone wypośredkowane według stref ceny franco magazyn na placu budowy, z włączeniem kosztów zaopatrzeniowo-magazynowych.

Dla I i III grupy materiałów i wyrobów wypośredkowane ceny sprowadzone zostały dla siedmiu stref, a dla grupy II-iej - dla czterech stref.

Dla wyliczonych w Katalogu Maszyn Budowlanych przytoczone zostały ceny kosztorysowe maszynozmian, wypośredkowane według ^{obwodów} terytorialnych, przy czym dla maszyn, pracujących na paliwie do silników spalinowych lub energii elektrycznej, wewnątrz ^{obwodów} ~~pasów~~ terytorialnych, ceny maszynozmian wypośredkowane zostały też dla rejonów.

Katalog Rejonowych Cen Jednostkowych dla Robót Budowlanych i Specjalnych zawiera ceny jednostkowe dla 19 rejonów i stosuje się przy sporządzaniu kosztorysów dla tych samych budow, co i Katalog Cen Kosztorysowych Materiałów Budowlanych i Wyrobów.

Niezbędne przy sporządzaniu kosztorysów ceny na materiały budowlane i wyroby, nie objęte Katalogiem Cen Kosztorysowych Materiałów Budowlanych i Wyrobów, taryfy dla transportu kolejowego, wodnego, samochodowego i kołowego, ceny jednostkowe na roboty za- i wyładunkowe, współczynniki, korygujące

~~Wartość~~ Koszt siły roboczej, ceny na najczęściej używane rodzaje urządzeń przytoczone są w specjalnych cennikach, wydawanych przez Ministerstwo Finansów ZSRR i Centralny Urząd Statystyczny przy Radzie Ministrów ZSRR.

Ceny tych cenników stosowane są także przy sporządzaniu kosztorysów dla pozostałych budów, w stosunku do których nie ma zastosowania Katalog Cen Kosztorysowych Materiałów Budowlanych i Wyrobów.

W zależności od ustalonego dla budowy składu dokumentacji projektowej przewidziany jest następujący skład dokumentacji kosztorysowej:

- przy założeniach projektu i projekcie technicznym dla całej budowy - kalkulacja kosztorysowa dla założeń projektu oraz kosztorys generalny dla projektu technicznego,
- przy założeniach projektu dla całości budowy i technicznych projektach dla poszczególnych obiektów - ogólna kalkulacja kosztorysowa dla założeń projektu i kosztorysy dla projektów technicznych poszczególnych obiektów, jak również kosztorysy na ogólne roboty placowe i nakłady,
- dla budów, wykonywanych według projektów typowych - zbiorcza kalkulacja kosztorysowa dla założeń projektu, kosztorysy dla projektów, odnoszących się do poszczególnych obiektów i kosztorysy dla poszczególnych robót i nakładów,
- dla budowy poszczególnych oddziałów fabrycznych czynnych przedsiębiorstw - kosztorysy dla poszczególnych oddziałów fabrycznych i obiektów.

Przy nowej budowie, rozbudowie i całkowitej rekonstrukcji przedsiębiorstw, gdy sporządzony jest projekt techniczny dla budowy w całości, kosztorysy dla projektu technicznego składają się z:

- z kosztorysu do projektu technicznego całej budowy, t.j. kosztorysu generalnego,
- kosztorysów i kalkulacji kosztorysowej dla poszczególnych obiektów budowy, \
- kosztorysów i kalkulacji kosztorysowej do poszczególnych robót i nakładów dla każdej budowy.

O ile budowę prowadzi się w kilku etapach, kosztorys należy sporządzić wyłącznie dla realizowanego etapu, a koszt następnych etapów określa się na podstawie przybliżonych danych kosztorysowo-finansowych/obliczeń orientacyjnych/ na podstawie doświadczeń budowy analogicznych przedsiębiorstw i kosztów według wskaźników scalonych.

Przy realizacji poszczególnych budów, oddziałów fabrycznych, gmachów i t.p. na czynnych przedsiębiorstwach, gdzie nie jest przeprowadzana ogólna odbudowa całego przedsiębiorstwa, zabrania się sporządzania planów generalnych i kosztorysów generalnych. Sporządza się tylko kosztorysy dla nowowznoszonych lub odbudowywanych obiektów, z obowiązkiem zatwierdzenia podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych, określających powiązanie obiektów z tymi oddziałami fabrycznymi, od których robota przy projektowanych obiektach uzależniona jest pod względem produkcyjnym.

Skład dokumentacji kosztorysowej, obowiązujący przy odbudowie przedsiębiorstw i budów z ich rozbudową lub rekonstrukcją, przy odbudowie przedsiębiorstw i budów w poprzedniej objętości, jak również przy nieznacznych uszkodzeniach podany jest w rozdziale VII.

Kalkulacja kosztorysowa w zastępstwie kosztorysów sporządzana jest dla budownictwa przemysłowego:

- dla podstawowych obiektów o wartości do 600 tys. rubli,
- dla pomocniczych gmachów i budynków /warsztaty, przechoźnie biura, garaże, strażnice, transformatornie, ogrodzenia, stołówki, osiedla przyzakładowe, urządzenia usługowe i t.p./,
- dla zewnętrznych wodociągów, kanalizacji i robót specjalnych, dla których rozwiązanie przedstawiono tylko schematycznie oraz dla zwykłych wewnętrznych robót sanitarno-technicznych,
- dla urządzeń usługowych przy obiektach mieszkaniowych i ogólnych, jak również osiedlach,
- dla tymczasowych obiektów i budynków oraz zakupie sprzętu budowlanego, inwentarza i instrumentów,
- dla robót poszukiwawczych, przygotowawczych i innych.

Kosztorys generalny składa się z trzech części, z rozbiciem na odpowiednie rozdziały.

Część pierwsza kosztorysu generalnego obejmuje wydatki, wchodzące do kosztu budujących się obiektów. Nie wszystkie roboty, zaliczone do części pierwszej kosztorysu generalnego, wykonywane są przez wykonawczą organizację budowlano-montażową. Wykonawczo organizacje budowlano-montażowe z reguły nie wykonują robót, przewidzianych w rozdziale I, części pierwszej /poszukiwawczo, prace badawczo-geologiczne, prace naukowo-badawczo/.

Do zakresu robót, wykonywanych przez organizację wykonawczą z części pierwszej kosztorysu generalnego, zgodnie z umową stron może wejść:

- przygotowanie terenu budowy, osuszenie i t.p., plantowanie terenu /rozdział 2/,
- wyburzenie budynków,
- obiekty o przeznaczeniu podstawowym i pomocniczym produkcyjnym i usługowym /rozdziały 3 i 4/,
- obiekty gospodarki energetycznej, transportu i łączności /rozdziały 5 i 6/,
- zewnątrzno wodociągi, kanalizacja, ciepłofikacja i towarzysząco im urządzenia /rozdział 7/,
- rownictwo mieszkaniowe, kulturalno-bytowe i komunalne /rozdział 9/,
- urządzenia socjalne podręcznych warsztatów placu budowy /rozdział 8/ i osiedla /rozdział 9/,

- Rozdział X części pierwszej kosztorysu generalnego określa kwoty, niezbędne na pokrycie nielimitowanych i specjalnych wydatków i nakładów na roboty, które nie mogą być sprecyzowane w projekcie technicznym. Z tych sum opłacane są roboty zimowe oraz inne wydatki.

Część pierwsza kosztorysu generalnego zawiera nakłady, przeznaczone na budowę nowopowstających lub rekonstruowanych środków trwałych.

Część druga kosztorysu generalnego zawiera nakłady na utrzymanie dyrekcji przedsiębiorstwa w budowie /z włączeniem technicznego, w niektórych przypadkach i autorskiego/ nadzoru /rozdział I/ oraz wydatki, związane ze szkoleniem zawodowym

kadr /rozdział 2/. Tych nakładów i wydatków nie objęto umową stron, nie włączono do kosztu nowobudowanych lub odbudowywanych obiektów. Nie wpływają one na ~~wzrost~~ koszt uruchamianych podstawowych środków produkcji i spisywane są po zakończeniu budowy, jako finansowanie bezzwrotne.

Część III kosztorysu generalnego określa specjalne wydatki, niezbędne dla organizacji budowlanej przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych.

Do tych nakładów zaliczane są wydatki:

- na tymczasowe budynki i urządzenia na mieszkania i potrzeby kulturalno-bytowe i komunalne, obsługujące organizację budowlaną,
- na tymczasowe budynki i urządzenia dla obsługi robót budowlano-montażowych /przedsiębiorstwa pomocnicze, składy, biura, łączność, gospodarka transportowa i energetyczna i t.d./,
- na zakup maszyn budowlanych, środków transportowych, inwentarza budowlanego i wyposażenia.

Wielkość wydatków według części III kosztorysu generalnego obliczana jest na podstawie rozdziału projektu technicznego "Ogólne zasady organizacji budowy".

Sumy, przeznaczone według części III kosztorysu generalnego na zakup mechanicznego sprzętu budowlanego, środków transportowych, inwentarza i majątku budowlanego, włączane są do planu robót inwestycyjnych głównego zarządu organizacji wykonawczej z odpowiednią zmianą planu głównego zarządu dyrekcji budującego się /czynnego/ przedsiębiorstwa.

Natomiast uprzednio nabyty przez zleceniodawcę na rachunek tych sum mechaniczny sprzęt budowlany, inwentarz i t.p. przekazuje on nieodpłatnie organizacji wykonawczej w drodze spisania z bilansu na bilans.

Tymczasowe budynki i urządzenia, wzniesione przez organizację wykonawczą, figurują w bilansie zleceniodawcy i przekazywane są w dzierżawę organizacji wykonawczej na warunkach, podanych w umowie.

Wszystkie wydatki z części III kosztorysu generalnego

włączone są do ogólnej kwoty wartości kosztorysowej budowy. Jednocześnie poza ogólną kwotą wykazane są sumy zwrotne z wydatków, zawierające amortyzowaną w trakcie budowy część wartości tymczasowych budynków i urządzeń, sprzętu budowlanego, środków transportowych i t.p., z potrąceniem wydatków na ich kapitalne remonty za okres budowy; część urządzeń tymczasowych, podlegających likwidacji, sprzętu budowlanego, środków transportowych i t.d. z uwzględnieniem wydatków, związanych z ich demontażem i rozbiórką.

Do kosztorysu generalnego obowiązkowo musi być dołączona kalkulacja cen na materiały budowlane, wyroby, półfabrykaty i konstrukcje, jak również wykaz cen jednostkowych.

Kalkulacja kosztu materiałów budowlanych.

Kalkulacja kosztu materiałów budowlanych ma wyjątkowe znaczenie przy obliczaniu wartości kosztorysowej budownictwa, ponieważ materiały te stanowią 55-60% ogólnego kosztu robót budowlano-montażowych.

Istotnym elementem kosztu materiałów są wydatki transportowe, dochodzące na przykład dla zamiejscowych materiałów do 50% /cegła/ i nawet 70-90% /piasek/.

Dlatego koszt nabycia materiałów budowlanych i transportu powinien być w dokumentacji kosztorysowej uzasadniony dokładnym obliczeniem /kalkulacją/.

Wyjściowe dane kalkulacji zawarte są w rozdziale projektu technicznego "Ogólne zasady organizacji budowy".

Przy wykorzystywaniu danych należy uwzględnić rzeczywiste warunki zaopatrzenia budowy, a szczególnie konkretne źródła dostawy materiałów.

Koszt transportu musi być uwzględniony dla rodzajów materiałów, zajmujących zwykle duże miejsce w bilansie materiałowym budowy, a więc: asfalt, alabaster, bitum, glina, żwir, wapno, kamień łupany, brukowiec, szyny, szkło, papa dachowa, drewno, cegła, piasek, tłuczeń kamienny, tłuczeń z cegły, żużel, ruberoid, cement, rury i podkłady.

Wykaz ten może być uzupełniony materiałami, wpływającymi zasadniczo na koszt budowy. Z wykazu można wyłączyć ma-

teriały, które używa się na budowie w niewielkich ilościach.

Koszt materiałów i transportu określony jest według specjalnego wzoru Nr 5, dołączonego do kosztorysu generalnego. Składa się on z cennikowego kosztu jednostki materiałowej, narzutu instytucji zaopatrującej i sprzedającej, kosztu opakowań, transportowych i zaopatrzeniowo-składowych.

Do kalkulacji kosztu materiałów włącza się:

- 1/ ceny hurtowe przemysłu państwowego, związkowego i republikańskiego i tylko za specjalnym zezwoleniem Rządu - ceny przedsiębiorstw przemysłu spółdzielczego i rejonowego oraz planowe ceny produkcyjne własnych przedsiębiorstw, kamieniołomów i dostaw drzewa, przedsiębiorstw wykonawczych;
- 2/ narzuty przedsiębiorstw zaopatrujących i sprzedających w granicach nie wyżej norm ustalonych;
- 3/ obowiązujące opłaty za przewóz kołowy, obowiązujące opłaty kolejowe, rzeczne, morskie i samochodowe;
- 4/ współczynniki dla złych dróg, przy przewożeniu jedynie po drogach, nie posiadających dobrej nawierzchni;
- 5/ wydatki transportowe stosownie do rodzaju franco, podanego w cennikach: franco wagon /statek/, stacja /przystań/ przeznaczenia, franco wagon /statek/, stacja /przystań/ nadania, franco punkt /przybycie/, franco fabryka i t.d.;
- 6/ wydatki na amortyzację opakowania, jeżeli koszt opakowania nie był uwzględniony w cenach wolnorynkowych;
- 7/ dodatek na gałęzie do okraglaków i tarcicę, jeżeli dostawa ich przewidziana była warunkami technicznymi lub dokumentacją techniczną;
- 8/ dębina i inne twarde gatunki zamiast iglastych, jeżeli stosowanie ich przewidziane było dokumentacją techniczną dla danej budowy lub warunkami technicznymi, dotyczącymi produkcji materiałów budowlanych;
- 9/ materiały budulcowe specjalnego przeznaczenia, jeżeli wykorzystanie ich na budowie przewidziane było dokumentacją techniczną lub zezwolono na mocy specjalnej uchwały Rządu.

Odległości od dostawców materiałów /zakładów przemysłowych

wych, kamieniołomów, wyrębów lasu/ do placów budowy powinny być w kalkulacji wartości materiałów dokumentarnie uzasadnione zaświadczeniami organizacji planujących lub zaopatrujących, umowami z dostawcami lub danymi projektu organizacji robót.

Wybór dostawców materiałów, szczególnie ^{za/} miejscowych, dla których wydatki transportowe /samochodowe/ są specjalnie wielkie, powinien być dokonany z uwzględnieniem maksymalnego obniżenia kosztów przewozu.

Wydatki na dodatkowe czynności przy robotach załadunkowo-wyładunkowych /sągowanie, osadzanie, podnoszenie/ należy uwzględnić w kalkulacji tylko jeden raz, niezależnie od rodzaju transportu i ilości przeładunków.

Kalkulacja kosztów materiałów podpisana jest przez sporządzającego, głównego inżyniera projektu oraz powinna być uzgodniona z dyrektorem budującego się /czynnego/ przedsiębiorstwa i naczelnikiem budowy /wykonawczej organizacji budowlano-montażowej/.

Ceny jednostkowe.

Obliczona w ustalonym trybie wartość jednostki tego czy innego elementu konstrukcyjnego / 1 m^2 podłogi, 1 m^3 fundamentu, 1 m^2 wyprawy/ stanowi cenę jednostkową dla tego elementu konstrukcyjnego.

Ceny jednostkowe przeznaczone są do określenia kosztu elementów konstrukcyjnych i rodzajów robót oraz dla rozrachunku między zleceniodawcą a wykonawcą za wykonane roboty.

Wyszczególnienie jednostek elementów konstrukcyjnych dla opracowania cen jednostkowych oparte jest o nomenklaturę Katalogu Scalonych Norm Kosztorysowych /KSNK/.

Ceny jednostkowe z reguły sporządzane są dla budowy, jako całości. W cenach jednostkowych przytoczone są dla każdego elementu wydatków:

- wyszczególnienie jednostki miary każdego elementu wydatków /na przykład dla gwoździ 1 kg , dla wody 1 m^3 , dla sprzętu budowlanego - maszynozmiany i t.p./,
- cena tej jednostki;
- ilość jednostek miary, przypadająca na element wydatków, ~~przyn~~

~~zadanie~~ według KSNK na jednostkę konstrukcyjnego elementu lub rodzaju robót;

koszt
- ~~wartość~~ tej ilości jednostek miary, przypadających na element wydatków.

Na końcu cen jednostkowych według każdego rodzaju elementu konstrukcyjnego lub rodzaju robót podsumowuje się koszt poszczególnych elementów wydatków, obliczenie i koszt odzysku materiałów oraz koszt ogólny odzysku według cen jednostkowych.

Ceny jednostkowe sporządzane są na podstawie: Katalogów Scalonych Norm Kosztorysowych, stawek I kategorii dla robotników, pracujących na akord, z zastosowaniem właściwych współczynników strefowych; zatwierdzonych ustalonym trybem cen na materiały, wyroby, półfabrykaty, prefabrykaty oraz wydatków transportowych; obliczenia wartości maszynozmian sprzętu budowlanego i urządzenia.

Zastosowanie norm przemysłowych i rozliczeń innych katalogów normatywnych dla robót, przewidzianych obowiązującymi KSNK, jest niedopuszczalne.

Do norm jednostkowych nie włącza się dodatkowych wydatków na płace, w szczególności: dopłat, związanych z zastosowaniem progresywno-premiowego systemu płac; za roboty na Dalekiej Północy; za wysługę lat; za udzielenie bezpłatnego wyżywienia i bezpłatnych usług komunalnych pracownikom "Gławsiewmorputi"; premii za uruchomienie; dopłat dla robotników specjalnych formacji ruchu Ministerstwa Komunikacji; dla robotników w związku z ~~przebiegiem~~ ^{powołaniami} wojskowymi i innymi; wydatków przedsiębiorstw budowlanych, spowodowanych zastosowaniem w niepodstawowej produkcji; ulgowych współczynników, ustalonych specjalnymi uchwałami Rządu ZSRR dla poszczególnych gałęzi przemysłu i budów.

Wzór ceny jednostkowej i "Zbiory cen jednostkowych" zatwierdzone zostały uchwałą RKL ZSRR z dnia 26 lutego 1938 r. Nr 233 /wzór Nr 3/. Zbiory cen jednostkowych stanowią obowiązujący załącznik do rocznej umowy o wykonawstwo.

Tryb zatwierdzania dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

W związku ze zmianą trybu zatwierdzania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, ustalonego "Instrukcją o zasadach

sporządzania projektów i kosztorysów dla budownictwa przemysłowego" /pp.41, 42 i 43/ z dnia 1 lipca 1950 r., założenia projektowe i towarzyszące kalkulacje kosztorysowe dla nowo-rozpoczynanych budów i budów już prowadzonych, nie mających zatwierdzonych założeń projektowych i kalkulacji kosztorysowej, zatwierdzane są przez Radę Ministrów ZSRR z wstępnym rozpatrzeniem i oceną przez Państwowy Komitet Rady Ministrów ZSRR dla Spraw Budownictwa, przy limicie kosztów budowy:

- dla przedsiębiorstw przemysłowych, podległych władzom związkowym, przemysłu: metalowego, węglowego, naftowego, chemicznego, przemysłu budowy maszyn, przemysłu materiałów budowlanych, przemysłu leśnego i papierniczego, elektrowni i sieci elektrycznych, transportu kolejowego i floty morskiej - ponad 25 milionów rubli;
- dla przedsiębiorstw przemysłowych, podległych władzom związkowym pozostałych gałęzi przemysłu, floty rzecznej, łączności, budownictwa drogowego, przedsiębiorstw gospodarstwa wiejskiego, systemów nawadniających i melioracyjnych - ponad 10 milionów rubli;
- dla budownictwa mieszkaniowo-komunalnego i kulturalno-bytowego, budownictwa przedsiębiorstw handlowych i innych obiektów, podległych władzom związkowym - ponad 5 milionów rubli;
- dla przedsiębiorstw przemysłowych, transportowych i gospodarstwa wiejskiego, systemów nawadniających i melioracyjnych, mieszkaniowo-komunalnego, handlowego, kulturalno-bytowego i innego budownictwa, podległego władzom republikańskim lub miejscowym - ponad 5 milionów rubli.

Przedkładanie do zatwierdzenia przez Radę Ministrów ZSRR założeń projektowych dla obiektów, podległych władzom republikańskim, związkowo-republikańskich ministerstw i resortów należy do obowiązków ministerstw i resortów ZSRR.

Założenia projektowe i kalkulacje kosztorysowe dla budów o wartości kosztorysowej niższej od wymienionych zatwierdzane są przez ministrów /kierowników resortów/ ZSRR dla budów, podległych władzom związkowym i przez Rady Ministrów republik związkowych - dla budów, podległych władzom republikańskim i miejscowym.

Zatwierdzanie założeń projektowych dla obiektów, podległych władzom republikańskim związkowo-republikańskich ministerstw i resortów, przez Ministerstwa i resorty ZSRR przeprowadza się po uzgodnieniu z Radami Ministrów właściwych republik związkowych.

Ministrom i kierownikom resortów ZSRR zezwolono złożyć zatwierdzenie założeń projektowych dla budów, podległych władzom związkowym, o wartości kosztorysowej do 500 tys. rubli kierownikom głównych zarządów, a do 300 tys. rubli - kierownikom trustów i przedsiębiorstw.

Rady Ministrów republik związkowych zostały uprawnione składać zatwierdzenie projektowych założeń dla budów, podległych władzom republikańskim i miejscowym, o wartości kosztorysowej do 300 tys. rubli, kierownikom ministerstw i resortów republik, a o wartości kosztorysowej do 100 tys. rubli - kierownikom central głównych zarządów i trustów.

Projekty techniczne i kosztorysy generalne dla szczególnie wielkich budów według specjalnego spisu, jak również projekty techniczne i kosztorysy budowy zakładów przemysłowych nowych gałęzi przemysłu, niezależnie od ich wartości kosztorysowej, zatwierdzane są przez Radę Ministrów ZSRR.

Projekty techniczne i kosztorysy innych budów /poza wymienionymi w specjalnym spisie/, sporządzone zgodnie z zatwierdzonymi przez Radę Ministrów ZSRR założeniami projektowymi i kalkulacją kosztorysową, zatwierdzane są: dla budów, podległych władzom związkowym - przez ministrów lub kierowników resortów ZSRR, a dla budów, podległych władzom republikańskim - przez Rady Ministrów republik związkowych.

Wszystkie projekty i kosztorysy, zatwierdzane przez ministrów i kierowników resortów, powinny być badane przez rzeczoznawców, zorganizowanych w biurach ministerstw i resortów ZSRR.

Projekty techniczne i kosztorysy generalne budowy obiektów, podległych władzom republikańskim związkowo-republikańskich ministerstw i resortów, podlegają zatwierdzeniu przez ministerstwa i resorty ZSRR, po uzgodnieniu z Radami Ministerstw właściwych republik związkowych.

Rozpatrzenie i przedstawienie wniosków, wnoszonych do zatwierdzenia przez Radę Ministrów republik związkowych, projektów i kosztorysów budownictwa republikańskiego /republikańskich ministerstw i resortów/ i podległego władzom miejscowym powierzono:

- Gosplanom republik związkowych - dla budownictwa zakładów przemysłowych, dróg, budynków dla transportu samochodowego i regulacji małych rzek;
- urzędowi dla spraw architektury przy Radach Ministrów republik związkowych - dla budownictwa mieszkaniowo-komunalnego, budownictwa obiektów o przeznaczeniu kulturalno-bytowym, dla budownictwa ogólnego i miejskiego inżynieryjnego.

Ministrom i kierownikom resortów ZSRR zezwolono na powierzanie zatwierdzania projektów technicznych i kosztorysów dla budów, podległych władzom związkowym, przy wartości kosztorysowej do 500 tys. rubli - kierownikom głównych zarządów, a przy wartości kosztorysowej do 300 tys. rubli - kierownikom trustów i przedsiębiorstw.

Rady Ministrów republik związkowych uprawniono do powierzania zatwierdzania projektów technicznych i kosztorysów dla budów, podległych władzom republikańskim, przy wartości kosztorysowej do 300 tys. rubli - kierownikom ministerstw i resortów republik, a przy wartości kosztorysowej do 100 tys. rubli - kierownikom głównych zarządów i trustów.

Wnoszenie zmian do projektów technicznych i kosztorysów, zatwierdzonych przez ministrów lub kierowników resortów ZSRR i przez Rady Ministrów republik związkowych, bez zezwolenia w każdym poszczególnym przypadku Rady Ministrów ZSRR jest wzbronione.

Wnoszenie zmian do projektów technicznych i kosztorysów, zatwierdzonych dla budów, podległych władzom związkowym, przez kierowników głównych zarządów, trustów i przedsiębiorstw jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem ministrów i kierowników resortów ZSRR.

Wniesienie zmian do projektów technicznych i kosztorysów, zatwierdzonych dla budów, podległych władzom republikańskim, przez kierowników resortów i ministrów republik związko-

wych, kierowników głównych zarządów i trustów dozwolone jest tylko za zezwoleniem Rady Ministrów republik związkowych.

Zatwierdzenie projektów, kosztorysów i kalkulacji kosztorysowej dla robót przygotowawczych, realizowanych przy posiadaniu założeń projektowych i kalkulacji kosztorysowej, przeprowadza się według trybu, ustalonego dla zatwierdzania projektów technicznych i kosztorysów.

W drodze wyjątku zezwolono "Mosgorispolkomowi" ^{x/} zatwierdzać założenia projektowe i kalkulację kosztorysową dla nowo-rozpoczynanych budów i budów prowadzonych, nie mających zatwierdzonych założeń projektowych i kalkulacji kosztorysowej, jak też projekty techniczne z kosztorysami do nich dla budów o wartości kosztorysowej od 300 tys.rubli do 5 milionów rubli; powierzać kierownikom biur "Mosgorispolkoma" zatwierdzanie założeń projektowych, projektów technicznych i kosztorysu generalnego dla budów o wartości kosztorysowej do 300 tys.rubli.

Kierownikom okręgów kolei żelaznej, również w drodze wyjątku, zezwolono na zatwierdzanie założeń projektowych, projektów technicznych i kosztorysów generalnych dla budów o wartości kosztorysowej do 500 tys.rubli.

Budowy, rozpoczęte po dniu 1 lipca 1950 r., włączone do planu inwestycyjnego 1950 r., finansowane są przy posiadaniu przez nie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, zatwierdzonej przed dniem 1 lipca 1950 r. według uprzednio obowiązującego trybu, t.j. zgodnie z pp.40-43 "Instrukcji o sporządzaniu projektów i kosztorysów dla budownictwa przemysłowego".

Finansowanie budów, rozpoczynanych w roku 1951, powinno odbywać się na podstawie założeń projektowych i towarzyszącej kalkulacji kosztorysowej, projektów technicznych i kosztorysów zatwierdzonych według nowego, wyżej podanego trybu, niezależnie od posiadania przez budowę dokumentacji projektowo-kosztorysowej, zatwierdzonej w trybie, przewidzianym w pp.40-43 wspomnianej Instrukcji.

Z początkiem 1951 r. zarządzona została obowiązkowa rejestracja zatwierdzonych po dniu 1 lipca 1950 r. założeń projektowych, projektów technicznych i kosztorysów dla budów o wartości ponad 300 tys.rubli.

x/ "Moskowskij Gorodskoj Ispolnitelnyj Komitet"
/Komitet Wykonawczy Miasta Moskwy/

Rejestracji w terminie, nie późniejszym od 2 miesięcy od dnia ich zatwierdzenia, podlegają wszystkie założenia projektowe, projekty i kosztorysy:

- dla ponadlimitowego budownictwa w Państwowej Komisji dla Spraw Budownictwa Rady Ministrów ZSRR,
- dla budownictwa ponadlimitowego o wartości kosztorysowej ponad 300 tys. rubli, podległego władzom związkowym i związkowo-republikańskim - w ministerstwach i resortach, a podległego władzom republikańskim i miejscowym - w Radach Ministrów republik związkowych.

Ministerstwo Finansów i jego organa miejscowe /filie banków specjalnych/ obowiązane są zaprzestać finansowania budowy obiektów, dla których w terminie 3-miesięcznym nie będą przedstawione do banku finansującego dowody rejestracji właściwej dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

Katalogi cen jednostkowych zatwierdza się:

- dla budów, finansowanych według kosztorysu generalnego, łącznie z tym ostatnim;
- przy odbudowie - przez instancję, która zatwierdziła kosztorys lub kalkulację kosztorysową do projektu technicznego poszczególnego odbudowywanego obiektu;
- dla budów, finansowanych według projektów i kosztorysów na poszczególne obiekty, przy posiadaniu przez nie założeń projektowych i zbiorczej kalkulacji kosztorysowej --przez instancję, która zatwierdziła projekty i kosztorysy dla poszczególnych obiektów;
- dla budowy poszczególnych oddziałów fabrycznych i gmachów w czynnych przedsiębiorstwach, finansowanej w trybie art. 40 Instrukcji o sporządzaniu projektów i kosztorysów dla budownictwa przemysłowego, zatwierdzonej uchwałą RKL ZSRR z dnia 26 lutego 1938 r. Nr 233 ^{przez} instancję, która zatwierdziła projekty i kosztorysy dla poszczególnych obiektów.

Ceny jednostkowe robót według dodatkowych zleceń, jeżeli nie było dla nich cen jednostkowych, powinny być zatwierdzane przez instancje, które uprzednio zatwierdziły "Katalogi Cen Jednostkowych".

Uzgadniania cen jednostkowych, bez specjalnego postanowienia Rządu w tej mierze, bank nie dokonuje,; natomiast sprawdzenie ich prawidłowości przez bank dokonywane jest metodą wyrywkową w trybie kolejnej kontroli, zgodnie z art.44 "Przepisów o finansowaniu budownictwa przez "Prombank".

P.D. M i c h a j ł o w
/koniec Rozdziału II-go/